

Forbrukerklageutvalget

Vedtak i Forbrukerklageutvalgets sak 136815

Sakens parter

Klager: Nina Lilleskare og Åke Larsson, Gislestubben 9, 2040 Kløfta

Prosessfullmektig: Austin Lyngmyr & Co Advokatfirma ved advokat Kristin Skårset, Arbins gate 4, 0253 Oslo

Innklaget: Are Kramer Paulsen, Laberget 92, 4020 Stavanger

Prosessfullmektig: Help Forsikring AS ved advokat Inger K. Kløvstad, Postboks 1870 Vika, 0124 Oslo

Kort oppsummering av saken og utfall

Kjøp av båt mellom private parter. Klage på manglende opplysning om at båten hadde vært på grunn tidligere. Prinsipalt krav om erstatning. Subsidiært krav om prisavslag. Rentekrav. Delvis medhold.

Sammendrag av faktiske forhold og partenes anførsler

Klagerne kjøpte den 04.05.2021 en brukt båt av typen Bavaria Cruiser 2006-modell av innklagde for 1 250 000 kroner. Det er fremlagt kjøpekontrakt og salgsannonse i saken. Båten er solgt «som den er».

Av fremlagt kjøpekontrakt følger det:

«Ettersom båten er fra 2006, vil det selvsagt være deler av den som ikke fremstår som helt nytt, og som alltid med brukte båter vil ting før eller senere gå i stykker. Likevel, båten er godt vedlikeholdt og jeg har redegjort for eventuelle feil og mangler så godt som jeg vet etter å ha eid båten i 2 år. Med forbehold om feil.»

I kjøpekontrakten er det kryssset av for «nei» på spørsmålet om båten har hatt tidligere skader. Under punktet «andre opplysninger om båten tilstand» er det informert om at tidligere eier ikke har oppgitt skader. Videre fremgår det av kjøpekontrakten at båten aldri har gått på grunn.

Klagerne forklarer at innklagde før kjøpet opplyste om at båten ikke hadde vært på grunn tidligere, men at dette viste seg å ikke stemme. Klagerne forklarer at de hadde et mindre uhell med båten og at de i den forbindelse fikk foretatt en takstrapport av båten. Ved første besiktigelse, datert 15.09.2022, bemerket båtteknisk konsulent Lars Christian Brynildsen at det forelå indikasjoner på at båten hadde tidligere skader.

Klagerne har fremlagt e-post til innklagde, datert 23.09.2022. I e-posten reklamerer klagerne og viser til at innklagde har gitt uriktige opplysninger om båten, da båten gikk på grunn i 2016. Klagerne skriver i e-posten at de ikke hadde inngått kjøpet, dersom de hadde blitt opplyst om dette.

Klagerne har fremlagt takstrapport fra Båtteknisk konsulent, Lars Christian Brynildsen, datert 28.04.2023. Av rapporten fremgår det at båten har gamle skader/reparasjoner etter tidligere grunnstøtingstilfeller. Brynildsen skriver følgende i rapporten:

«Hendelse/skade/årsak/notat 15.09.2022: [...] Båten har fått skader etter en grunnstøting i lav fart ved en fortøyningsplass utenfor Brattholmen. Ft stod til rors ved bb-ratt, og fikk tyngde mot dette da båten stanset helt opp. Rattet må rettes event byttes. Skadeomfanget ser ut til å være noe begrenset. Kun litt på bb-side og ved fremre kjølbolter. [...] og vil helst få den reparert i høst. Han har opplyst at båten ikke har vært på grunn tidligere. Dog ble det avdekket noen indikasjoner på at det kan ha blitt reparert for en lignende skade tidligere. Han har derfor fått i oppgave og frembringe båten skadehistorikk.»

Videre følger det:

«21.09.2022: Båten løftes, og det avdekkes skader på kjølen. Det hersker ingen tvil om at den har vært på grunn tidligere. Tidligere skade og reparasjon som nå blottlegges vitner om det. Ved kjølen akterende er det en glippe mellom skrog og kjø. Denne har vært forsøkt skjult ved at det er støpt over dette med et tynt glassfiberlaminat. Dette har løsnet, og denne skaden er nå blottlagt. Det er til info tilvekst av blåskjell i glipen, så det er ikke noe som har blitt etablert nylig. Det ble

ikke avdekket skader på roret etter grunnstøtingen. Avventer nærmere opplysninger om båten skadehistorikk. [...] I det påbegynte slipearbeidet er det avdekket at deler av tidligere reparasjon ikke er håndverksmessig utført. [...] Det er ikke avdekket noe ved den innmeldte skaden som skulle tilsa at det nevnte har noen sammenheng med hendelsen.»

I rapporten skriver Brynildsen også at han har mottatt dokumentasjon på at båten har blitt reparert for grunnstøting i 2016, og basert på det som er avdekket tidligere, vitner dette om at båten må ha vært på grunn en gang til etter det. Brynildsen skriver i det videre:

«14.10.2022: I tillegg er det nå avdekket at gammel skade utenfor langskipsdrageren på under pentrybenken. Denne skaden er åpenbart av eldre dato ettersom det ikke er «fibre» i bruddflatene. Det er mølnet fiber-rester som vitner om at delaminerte flater har vært kontakt med hverandre i lengre tid. Omfanget av skader og reparasjonsbehov samsvarer ikke med den innmeldte skaden etter min vurdering. Reparasjonsbehovet er betydelig større enn først antatt. Etter det som er avdekket så langt, er det en klar sannsynlighetsovervekt for at iboende svekkelser og svakheter etter tidligere uhell og reparasjoner er av vesentlig betydning for reparasjonsbehovet på denne båten. [...] Ft er orientert om dette. Han har også fått opplyst at båten har vært på grunn i 2010 også.»

I takstrapporten fremgår det omfattende bildedokumentasjon av båten.

Klagerne har fremlagt e-post fra Industriservice AS, datert 08.08.2023. Av e-posten fremgår: *«Ref.til samtale og oversender underbilag vedr.reparasjon av Bawaria. Fordelingsnøkkel på kostnadene er bestemt av Lars Brynildsen og er vel ganske riktig. Men vis den hadde blitt reparert etter «første skade» hadde vel kostnaden blitt det samme som totalen.»*

Klagerne har fremlagt en e-post, datert 20.02.2025, fra Vidar Ørseng i Industriservice AS. Av e-posten følger det:

«Hei. Dette er en vurdering i samarbeide med takstmann. Ved demontering og sliping kom det frem en «tidligere skade» som viste seg og være betydelig. Etter ferdigstilling av reparasjonen kom vi til en kostnadfordeling til kr.155.511,- Ref. bilag 17/3-23 som vedrører «tidligere skade) Håper dette er brukbart.»

Klagerne har fremlagt faktura fra Industriservice AS, datert 17.03.2023, på 180 866,25 og 162 511,25 kroner. Fakturaene knytter seg til reparasjon av båt og materiell. Klagerne forklarer at de var nødt til å betale 162 511,25 kroner for utbedring av båten, og det øvrige beløpet ble dekket av forsikringen. Klagerne forklarer at Industriservice AS uttalte at reparasjonskostnaden ville vært av samme størrelse uavhengig av uhellet som klagerne hadde opplevd.

Klagerne anfører at det foreligger mangel etter kjl. § 19 første ledd bokstav a. Klagerne viser til at det av kjøpekontrakten følger at det ikke forelå problemer med skrog og at båten ikke har hatt tidligere skader, og at båten aldri har vært på grunn. Klagerne anfører at opplysningene ikke samsvarer med båtens faktiske stand, og at de uriktige opplysningene har innvirket på kjøpet.

Videre anfører klagerne at det foreligger mangel etter kjl. § 19 første ledd bokstav c, da båten *«er i vesentlig dårligere stand enn kjøperen hadde grunn til å rekne med etter kjøpesummens størrelse og forholdene ellers»*. Klagerne mener kjøpesummen er i en størrelsesorden som tilsier at båten er i god stand ut ifra årsmodellen. Videre viser klagerne til at en utbedringskostnad på nærmere 350 000 kroner ikke er å anse som påregnelig vedlikehold og reparasjon.

Klagerne anfører at reparasjonskostnadene ville vært av samme størrelse uavhengig av uhellet som klagerne opplevde. Klagerne viser til e-post fra Industriservice AS datert 08.08.2023.

Klagerne viser videre til takstrapport fra Brynildsen som uttaler at det ikke var forsvarlig å benytte båten uten å foreta reparasjon. Klagerne anfører at det følgelig var nødvendig å reparere båten.

På denne bakgrunn krever klagerne erstatning for reparasjonskostnadene på 162 511,25 kroner. Videre krever klagerne erstatning med 6 000 kroner, på grunn av at prisen på forsikring har økt. Til sammen utgjør erstatningskravet 168 511,25 kroner.

Innklagde avviser klageres krav.

Innklagde viser til at klagerne befarte båten grundig to ganger før kjøpet, og at klagerne ikke besiktiget båten på land før kjøpet. Innklagde viser også til at klagerne burde avdekket skader på båten da de avdekket lekkasje i båten i 2021.

Innklagde forklarer at det for han var helt ukjent at båten tidligere hadde vært grunnstøtt, og at dette var ukjent for tidligere eier som solgte båten til innklagde. Innklagde forklarer videre at det var åpenbart heller ikke mulig å se skadene på båten ved salgstidspunktet. Innklagde anfører at dette følgelig ikke er forhold han måtte kjenne til, og at båten tidligere har vært grunnstøtt utgjør dermed ingen mangel etter kjl. § 19 bokstav b.

Innklagde bemerker at det er helt påregnelig at det ved eldre båter har forekommet mindre grunnstøtinger og kollisjoner. Videre bemerker innklagde at selv om det ikke stemmer at båten aldri har vært grunnstøtt, så utgjør ikke dette noen mangel, da det ikke er bevist at tidligere grunnstøting har noen sikkerhetsmessig konsekvens eller betydning for bruksverdien av båten.

Innklagde anfører at det er påregnelig at eldre båter har vært skadet og reparert gjentatte ganger, og viser til båtens alder.

Innklagde anfører videre at båten ikke er mangelfull etter kjl. § 19 bokstav a, og heller ikke etter kjl. § 19 bokstav c.

For det tilfelle at utvalget skulle finne båten mangelfull, fremmer innklagde krav om bruksvederlag og standardhevingsfradrag.

Forbrukerklageutvalget går ikke nærmere inn på partenes anførsler i sakssammendraget, enn det som er beskrevet ovenfor. Utvalget har mottatt alle saksdokumentene og har satt seg inn i disse.

Sakens gang

Saken ble 18.10.2023 brakt inn for Forbrukertilsynet og fikk saksnummer 23/13926. Forbrukertilsynet henvendte seg skriftlig til innklagde første gang 19.03.2024. Saken ble henlagt som uforlikt ved Forbrukertilsynets brev av 12.04.2024, og klagen til Forbrukerklageutvalget er datert 16.04.2024. Klagen er poststemplet 17.04.2024, og er rettidig. Forbrukerklageutvalget mottok klagen 23.04.2024.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den 11.06.2025.

Klagernes påstander

Klagerne har nedlagt prinsipal påstand om erstatning med 168 511,25 kroner. Subsidiært krever klagerne prisavslag med 168 511,25 kroner. Klagerne har også krevd renter.

Utvalget ser slik på saken

Saken gjelder et kjøp av en brukt båt mellom to private parter og vurderes derfor etter kjøpsloven 13. mai 1988 nr. 27 (kjl), jf. § 1.

Selv om tingen er solgt «*som den er*» eller med liknende forbehold, kan selgeren likevel ha et mangelansvar. Etter kjl. § 19 første ledd foreligger det uansett forbeholdet en mangel dersom selgeren har gitt uriktige opplysninger om tingen som har hatt innvirkning på kjøpet, jf. bokstav a. Videre foreligger en mangel dersom selgeren har forsømt å gi opplysning om vesentlige forhold ved tingen som han måtte kjenne til og som kjøperen hadde grunn til å regne med å få, dersom unnlatelsen har hatt innvirkning på kjøpet, jf. bokstav b. Endelig foreligger mangel hvis tingen er i vesentlig dårligere stand enn kjøperen hadde grunn til å regne med etter kjøpesummen og forholdene ellers, jf. bokstav c.

Hvorvidt båten er mangelfull, skal vurderes ut ifra forholdene ved leveringen, jf. kjl. § 21, jf. § 13, jf. § 6. I henhold til alminnelige bevisregler, er det den part som fremmer et krav som har bevisbyrden for å sannsynliggjøre den eller de omstendigheter som kravet er grunnlagt på.

Utvalget tar først stilling til om klagerne er avskåret fra å gjøre den uriktige opplysningen gjeldende som mangel.

Det følger av kjl. § 20 første ledd at kjøper ikke kan gjøre gjeldende som en mangel noe han kjente, eller måtte kjenne til, før kjøpet. Har kjøperen før kjøpet undersøkt tingen eller uten rimelig grunn unnlatt å etterkomme selgerens oppfordring om å undersøke den, kan kjøperen ikke gjøre gjeldende noe som han burde ha oppdaget ved undersøkelsen, med mindre selgeren har handlet grovt aktløst eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, jf. kjl. § 20 andre ledd.

Innklagde anfører at klagerne besiktiget båten grundig to ganger før kjøpet, men at klagerne ikke besiktiget båten på land før kjøpet.

Det er på det rene at innklagde opplyste klagerne om at båten ikke var gått på grunn. Utvalget er av den oppfatning at klagerne ikke hadde grunn til å anta at denne informasjonen ikke stemte, og at de dermed ikke hadde noe spesielt incitament til å foreta nærmere undersøkelser av båten angående dette. Utvalget bemerker videre at innklagde selv bemerker at det var «*åpenbart heller ikke mulig å se skadene på båten ved salgstidspunktet*». Klagerne er etter dette ikke avskåret fra å gjøre gjeldende forholdene som mangel.

Utvalget tar dernest stilling til om det foreligger en kjøpsrettslig mangel.

Klagerne anfører at opplysningene gitt før kjøpet ikke samsvarer med båtens faktiske stand, og at de uriktige opplysningene har innvirket på kjøpet, jf. kjl. § 19 bokstav a.

Det er enighet blant partene om at det i kjøpekontrakten er gitt uriktige opplysninger hva gjelder informasjonen om at båten aldri har vært på grunn.

Innklagde anfører imidlertid at selv om det ikke stemmer at båten aldri har vært grunnstøtt, så utgjør ikke dette noe mangel, da det ikke er bevist at tidligere grunnstøting har noe sikkerhetsmessig konsekvens eller betydning for bruksverdien av båten.

Utvalget viser videre til takstrapport fra Brynildsen hvor det fremgår at ved kjøpens akterende er det en glippe mellom skrog og kjøl som har vært forsøkt skjult ved at det er støpt over med et tynt glassfiberlaminat. Innklagde på sin side har ikke fremlagt dokumentasjon som kan sannsynliggjøre at tidligere grunnstøting ikke har hatt konsekvens eller betydning for bruksverdien av båten. Av takstrapporten følger det også at reparasjonsbehovet er betydelig større enn først antatt. Brynildsen skriver at etter det som er avdekket, er det en klar sannsynlighetsovervekt for at iboende svekkelser og svakheter etter tidligere uhell og reparasjoner er av vesentlig betydning for reparasjonsbehovet på båten. Utvalget er videre av den oppfatning at reparasjon av båten var nødvendig for at klagerne skal kunne benytte seg av båten, og viser til de høye utbedringskostnadene.

Innklagde har etter dette gitt uriktige opplysninger om båten, og utvalget legger til grunn at forholdet har hatt innvirkning på kjøpet, jf. kjl. § 19 første ledd bokstav a. Forholdet utgjør således en mangel.

Klagerne har prinsipalt krevd erstatning. Etter kjl. § 40 kan klagerne kreve erstatning for tap påført som følge av mangelen.

Klagerne krever erstatning for reparasjonskostnader på 162 511,25 kroner, jf. fremlagt faktura fra Industriservice AS.

Klagerne har fremlagt uttalelse fra Industriservice AS, ettersom klagerne også fikk reparert en skade de selv påførte båten. Industriservice AS skriver den 20.02.2025 at etter ferdigstilling av reparasjon kom de frem til en kostnadsfordeling vedrørende den «gamle skaden» på 155 511,25 kroner. I takstrapporten fra Brynildsen skriver han at omfanget av skader og reparasjonsbehov ikke samsvarer med den nye innmeldte skaden påført av klagerne, og at det ikke er avdekket noe ved denne innmeldte skaden som skulle tilsi at de nevnte forholdene i rapporten har sammenheng med hendelsen forårsaket av klagerne.

Innklagde har fremmet krav om standardhevingsfradrag og bruksvederlag. Utvalget er imidlertid av den oppfatning at kravet ikke kan føre frem. Utvalget bemerker at reparasjonskostnadene knytter seg til oppretting av båten slik at båten er i kontraktsmessig stand. Videre har klagerne dekket halve utbedringskostnaden gjennom sin forsikring. Utvalget legger til grunn kostnadsfordelingen og klagerne tilkjennes etter dette 155 511,25 kroner i erstatning.

Klagerne har også krevd erstatning på 6 000 kroner som følge av at de benyttet seg av forsikring for å dekke store deler av reparasjonskostnadene, og dette har ført til en årlig økning av forsikringen. Klagerne har imidlertid ikke dokumentert kostnadene og erstatning tilkjennes derfor ikke.

Klagerne krever også forsinkelsesrenter. Renter starter i dette tilfellet å løpe 30 dager etter påkrav, jf. forsinkelsesrenteloven § 2 første ledd andre punktum. Påkrav anses skriftlig fremsatt ved klagerens begjæring til Forbrukerklageutvalget, som ble oversendt til innklagde ved forkynnelsen av saken fra Forbrukerklageutvalget den 22.01.2025. Renter tilkjennes således fra 21.02.2025.

Konklusjon og vedtak

Forbrukerklageutvalget fatter slikt vedtak:

Are Kramer Paulsen plikter å betale 155 511,25 kroner –
hundreogfemtifemtusenfemhundreogellevekommatjuefemøre – til Nina Lilleskare og Åke
Larsson med tillegg av forsinkelsesrenter etter forsinkelsesrenteloven § 3 første ledd
første punktum, fra 21.02.2025 og frem til betaling skjer.

Oppfyllelsesfristen er 1 – én – måned fra vedtakets forkynnelse.

Vedtaket er enstemmig.

Porsgrunn, den 11.06.2025

Torgeir Øines

Henrik Tore Dahl

Charlotte Nordbakken

Saksbehandler: Kjærstin Marthine Müller